

GRADSKA BIBLIOTEKA
JURAJ BILOGOVIĆ
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

„DALMATINSKI HRVAT“ izlazi svake subote. Godišnja predplaća Din 98 — Polugodišnje Din 50 — Tromjesečno Din 24 — Za Ameriku godišnja dva dolara.

OGLASNA PRAMA CJENIKU.

Račun kod Pošte Ček. Ureda, Zagreb, br. 38.004

Privremeni telefon preko dana br. 38 — preko noći br. 23 (interurban)

DALMATINSKI HRVAT

Poslatina plaćena u gotovini.

„Dalmatinski Hrvat“ je vlasništvo promicateljnog uredništva „Hrvatske Štamparske Zdruge“ s. o. j. u Zagrebu i Šibeniku.

Pisma i novici šalju se na adresu: „Dalmatinski Hrvat“ - Šibenik, Glavna ulica 108

Rubrici se ne vraćaju. Pisma na frankiranu ne primaju anonimna u keš.

NOVINE ZA PROSVJETU, GOSPODARSTVO I POLITIKU DALMATINSKE HRVATSKE.

God. III.

ŠIBENIK, 6. SVIBNJA 1924.

Br. 68.

JOŠ JEDNA ZAPLJENA ?

Broj od subote bio nam je zaplijenjen radi članka o boravku hrvatskog pjevačkog društva „Kolo“ (iz Zagreba) u Šibeniku

Policajska odluka glasi :

Kr. Sresko Poglavarstvo - Policijski Odsjek Br. 791/5. Šibenik, 4. V. 1924.

Predmet: Zapljena „Dalm. Hrvata“ br. 62. (pogrešno, jer se radi o 67 broju).

Gosp.

Medić Niko (odgovorni Urednik „Dalm. Hrvat“)

Šibenik.

Ovo Kr. Sresko Poglavarstvo, Policijski Odsjek nalazi da na temelju čl. 13 i 138 Ustava Kraljevine SHS. zabranjuje rasturanje i prodavanja broja 67 „Dalm. Hrvata“ od 3. svibnja 1923 odštampanog u Pučkoj Tiskari, pod Vama kao odgovornim urednikom s razloga što se člankom: „Nedjeljna Narodna i kulturna slava“ izazivlje plemenski razdor i mržnju protiv države kao cjeline.

Podjeto se sproviđa djelo sudu u smislu citiranih propisa putem Drž. Ovdjetništva.

Kr. Sreski Poglavar u z. CAREVIĆ

Članak ili bolje pjesma pisana prozom, kojom se slavi hrvatska prošlost, kojom se zanašamo hrvatskom kulturnom slavom i pobjedom hrvatske misli, biva zapljenjen u svojoj cjelini, jer da izazivlje plemenski razdor i mržnju protiv države, kao cjeline. — Narod kaže: »Tko pjeva, zlo ne misli«, a nigdje nije moguće ljepše i zgodnije primjeniti ovu narodnu, nego li gornjoj zapljenjenoj pjesmi. Kakva mržnja, kakav razdor! Nije jedne jedine riječi nema o tome. Ako pak slaviti tisućljetnu kulturu znači sijati »plemenski razdore«, a zanašati se pobjedom i probudjenjem hrvatske misli, sijati »mržnju protiv države«, onda bi trebalo proglasiti antidržavnim cijeli hrvatski narod, hrvatsku svijest i hrvatsku kulturu i udariti obznanom i zakonom o bez-

bednosti države po cijelom hrvatskom narodu i svakom onomu, koji spomene hrvatsko ime ili hrvatstvo.

Eh! kad bi sve ovo mogao razumjeti policajac Carević! Nikakvo čudo za čovjeka, koji radi kao mašina ono, što mu se naredi i čime će da ugodi velikim režimskim vodjama, koji su ga podržavali. Pisano slovo zakona i volja zakonodavčeva, sporedna je stvar.

Nego na sveopće začudjenje i Sudebni je Dvor ovu zapljenu u cjelini potvrdio ovom presudom:

Pr 7/24/2

U Ime njegova Veličanstva Kraljal

Kr. Okružni sud u Šibeniku, kao sudbeni Dvor 1. Molbe u listovnim poslinu, riješavajući o predlogu 4/5 1924 Ss 5/24/2 Državnog Ovdjetništva u Šibeniku, vrhu zapljene uvodnog članka „Nedjeljna narodna i Kulturna slava“ odštampanog u br. 67 od 3/5 1924 periodičkog lista „Dalmatinski Hrvat“ u štampariji „Pučka Tiskara“, pod odgovornim uredništvom Nikole Medića, u saslušavi Državno Ovdjetništvo, u nejavnoj sjednici,

presudio je:

I. Osnauže se zapljena cijelog članka „Nedjeljna narodna i kulturna slava“ odštampanog u br. 67 od 3/5 1924 periodičkog lista „Dalmatinski Hrvat“ u štampariji „Pučka Tiskara“ pod odgovornim uredništvom Nikole Medića, koja je zapljena bila objavljena od policijskog odsjeka ovdavnjeg sreskog Poglavarstva.

II. Zabranjuje se daljnje širavanje, oduosno prodavanje ovog broja rečenog časopisa u pogledu zapljene njenog članka.

III. Odredjuje se: poništenje pohvatanih primjeraka i onih koji će biti pohvatani; razmetnuće odnosno tipografskog sastava na stroju i objelodanjenje ove presude.

Razlozi

U inkriminiranom članku bilo u pojedinih njegovim dijelovima, bilo u njegovoj cjelini prikazuje se na takav način stanje Hrvatskog dijela naroda u ovoj državi, da je to ka-

dro ne samo da izazove plemenski razdor nego i mržnju protiv države. I ako u onom članku nema spomena o srpskom dijelu naroda, na koji se očito cilja, a niti o državi kao takovoj, sasvim tim je očito, da se onakim pisanjem ustaje protiv njezinog jedinstva i da se obzirom na sadašnje prilike i politički momenat duhovi i onako razdraženi još jače raspiruju i pobuduju na mržnju.

Zbog ovih je razloga trebalo presuditi kao gori.

Kr. Okružni sud.

Šibenik dne 5. maja 1924.

GELINEO s. r.

Dogodaj 4. maja u Šibeniku rekli da su i naše kraljevske savjetnike na okružnom Sudu zanijeli do devetog neba i oni u zanosu zapjevaše pjesmu punu ljubavi i poleta za ovom državom, te u njihovoj odluci iznijеше nam nešto, što mi još nijesmo znali. Naime da je naš opis boravka „Kulaša“ u Šibeniku kudar da izazove ne samo plemenski razdor nego i mržnju protiv države.

Protivurječnost osude upravo zapanjuje. To je kulminacija nelogičnosti. Svaki pametni pravnik, pa da članka nije ni pročitao, mora da to vidi. U razlozima se kaže, da u članku nema spomena, o srpskom dijelu naroda, a niti o državi. Ali sasvim tim da je očito, da se ustaje protiv državnog jedinstva.

To su naklapanja i nagadjanja, koje stvara sud o onomu, što je tobože člankopisac, u ovim vremenima, mislio da napiše, — ali nikakva stvarnost.

Pa zašto se plijeni cijeli članak? Najveći dio članka je kronički prikaz i konstatacija događaja, onako, kako su se redali, napisano skroz aforistički. Zar ni to nije moglo biti poštjedeno od zapljene? Zar je i to sjanje plemenskog razdora i mržnje proti državi? Čovjek ne vje-

ruje, da je članak u opće bio pročitani. Treba i hoće da se plijeni, a onda se plijeni ono, što je prvo na redu. Ili je postao običaj u ovoj policijskoj zemlji, da se mora potvrditi, sve ono, što policija učini? Čemu onda u ustavu odredbe o štampi? Eto to je sudačka neodvisnost.

Mi znamo da policija imade vanrednih naredaba i da će ih ona, kao besavjesni državni organ bez skrupula, izvršavati. Ali sud nije dužan, provadajući ove protuzakonite policijske naredbe, koje nemaju nikakova oslonca na postojećim zakonima?

Iz svega ovoga jedno je jasno: Opoziciona štampa, nemože i ne smije pisati čak niti o kulturnim i prosvjetnim slavama svoga naroda. Ona mora biti pošto poto ugušena.

Žrtve četvrtog maja.

Prigodom nedjeljnih manifestacija pali su kao žrtva narodne odmazde u ruke Bachove patente sljedećih 28 osoba.

Čarić Ivo, Franin, Jeličić Josip, Nedjelko, Domius Rikard, Antunov, Medić Niko, Antunović, Kaleb Vjekoslav, Ivin, Jelić Roman, Batić Viktor, Brkić Milan, Aras Vicko, Junaković Ivo, Andrija Luetić, Ante Peruško, Josip Lušić, Ivan Kokić, Josip Stojanov, Ante Pavat, Ante Ostvić, Lubomir Dobrota, Jere Lovrić Benin, Ivan Batić-Pekić, Luka Klisović, Krešimir Kovačević, Mileta Gašpur, Frano Čičinirko, Petar Baranović, Jozo Baranović, Luketa Sime i Ivan Ercegović.

Od ovih jedan je dobio 4, dvojica po 8, a 25 po 14 dana zatvora. Svi su bili predani državnom odvjetništvu.

O nedjeljnim manifestacijama, koje Šibenik odavna nije zapamtio, donjet ćemo opširan izvještaj u idućem broju.

OCJENA.

Nadovezujući na uvodnik, ovdje ćemo da iznesemo svoj sud o vrsonci zborova i izvedbi programa, u Šibeniku.

Glavosvi je materijal čist, svjež i uglađen. Fuzija je potpuna. Dinamika savršena. Zborovi su „Kola“ jednako odlično dotjerani sa tehničke i umjetničke strane. Za to se i ispoljavaju kao savršena smjetalčka cjelina.

Koncertat je počeo prilično kasno, jer su dirigenti, pozvani na izlet, na putu doživjeli jednu automobilsku neprikluku, a pjevači u neizvjesnosti, ne znajući, što će pred publikom, koja jednako čekaše, osiui toga i u strahu za život svojih dirigenta, bijahu zahvaćeni opravdanom nervozom.

Ta se nervoza zapazala i kod izvedbe obiju pjesama prve programske tačke. Ali je odmah za time „Kolo“ pokazalo, što umije, a ono umije mnogo. Izvedba bijaše na visokom umjetničkome stepenu. Urodjena sklonost te sposobnost pjevača, koji su pravo majstorski uvježhani i vodjeni, čini ih podobnima za svaku zbornu vještinu. Oni su to posvjedočili djelom, koje

je zaista vrijedno naročite hvale.

Dabome, da to u prvome redu pretpostavlja svijest, savjesnost i disciplinu kod svih članova. I „Kolo“ je svjetlo dokaz ovih vrhina. Njega obrazuju ozbiljni ljudi obaju spolova. Zadrživlje ljubav, kojom se oni, okupljeni oko svog mladoga, ali odličnog zbornoga vodje, maestra Smolekka, izgledinom predanošću zanose svojom pjesmom, koja je umjetnost i divota.

Vrijedno je istaći, da svojom ljubavi i predanošću, za mladima, ni u koliko ne zaostaju ni postariji članovi, pa je milota gledati ove postarije ljude sa tako mladim srcem. Nek se u njih ugledaju naši ljudi, koji, kad predju prvu mladost, već misle, da su djedovi, koji mogu živjeti o djelu i radu svoje unučadi, ma da su sami, tako reći, još istom sinovi.

Zborove su uvježblali oba dirigenta, maestro Smodek, koji bijaše dirigent večeri, i Jozefović: prvi kao dirigent i artistički vodja, drugi kao njegov zamjenik.

Na programu bijahu samo kompozicije Hrvata, Srba i Slovenaca. Izuzetak čini g. Lhotka, koji, i ako rodom Čeh, svojim je djelom hrvatski skladbenik. Imena Mo-

kranjčevu, Dobroničevu, Lajovičevu, Hatzeovu, Lhotkino, Manojlovičevu, Milojevićevu, Široliu i Stolcerovu predstavljaju, u programu „Kola“, našu modernu muziku do najmodernije. Pokojni Mokranjac, i ako star po godinama, mlad je po svome izlaku, koje je trajno svježe.

Program, sam po sebi, nije trpio prigovora. Bijaše biran pametno i ukusno, i baš za to bijaše različan. Jer jednoličnost, makar iznijela i najbolja djela, umara. I pokraj toga, zabrinjavao nas je prijem programa od strane naše publike, koja je, po dugoj svojoj navici, još podosta sklona talijanskom „bel cantu“. I što vidjesmo? Divno čudo. Naša je publika sa razumijevanjem i velikim oduševljenjem primila i saslušala čitav program.

Tome je mnogo doprinijela majstorska njegova izvedba. Publika je uživala u izvedbi i interpretaciji, ponosna, što se slavenska pjesma tako visoko diže na krilima naše hrvatske umjetnosti. Njezin aplauz, dug i postojan nosilje svake pjesme, bijaše iskren i pročićen, koliko i zaslužen.

Prelazeci na neke istaknutije momente, podvlačimo, da je izvedba Lajovičevih „Zabav“, za ženski zbor, bila savršeno do-

tjerana, naročito u intervallima, koji su sa tehničke i ritmičke strane u ovoj skladbi najteži. I Mokranjac „Kozari“, za mješoviti zbor, kao tačka, koja se programu dodala, isticao se za savršene svoje izvedbe. Lakoćom, koja zadivljivlje, savladala su se ritmičke teškoće i ove skladbe: dink Mokranjčeva „Sedna rukoveti“ triji samo za njezku nešto ubrzanog tempa na početku.

Izvedba uopće, kako smo već kazali, bijaše na visokom umjetničkome stepenu. Kao vodje zbornih jedinica odlikovali su se od prvih tenora g. Cvijanović, a od drugih bas g. Kostjanić. Odlikovale su se i vodje soprana i alta, kojima, razalost, ne znamo imena.

Iz razgovora sa maestrom Sinodekom saznasmo za njegovo zadovoljstvo, što je kod publike naišao na puno razumijevanje. To rado bilježimo, izražavajući nadu, da će „Kolo“ svi redovito na proljetne turneje, da se odvrati i u naš Šibenik, koji ga je primio najbrdačnije, koji ga se sjeća, kao što se sjećamo naših najmlađijih uspomena. Maestru se Smodeku nadamo već uskoro, bude li i ove godine došao k nama na ljetovanje. Dakle, do skora vidjeću!

Muslimanskim ljubiteljima i mrziteljima šesira.

Ina već dulje vremena, kako se medju muslimanskom školanom gospodom pojavila izvjesna klika ljudi, koja bi htjela pod svaku cijenu, da muslimanima Herceg-Bosne, natakne na glavu šesir, koji je od davnine medju muslimanima iz običaja ouražen bio. Ta pretjerana i zagrijana gospoda misle, da bi muslimani čim bi obukli šesire postali najkulturniji i najdobranijiji element, a neznaju niti razmišljaju, da bi muslimani sa naglim napuštanjem svih svojih običaja, a poprimanjem i prihvaćanjem zapadnih — „civiliziranih“ — postali kudikamo nesretniji i siromašniji u pogledu narodne duše, a iskverniji u svome moralu. Prkosni i bezuspješni rad naše inteligencije (školane gospode) pokazuje i odaje njezinu plitkost i ograničenost upoznavanja naroda i sredine u kojoj se nalazi. Ta naša narodna inteligencija neće da zalazi medju svoj neuki i zaostali narod, da ga podučiti i upozna i bude tumačem njegovih želja, već ga na svakom koraku vrijeđa i izaziva sa svojom nenarodnim ponašanjem. Mjesto da se late knjiga iz kojih bi mogli proučavanjem i ispitivanjem upoznat narodnu dušu, oni se bave ispijivanjem čokana i čitanjem kojekakvih otrovnih i kriminalnih romana i gube uzaludno svoje dragocjeno vrijeme.

U medželi u jednom od seriatsko pravnih pravila u pogledu narodnih običaja stoji ovo: „Eladetu muhakemetun“, što znači „Običaj je tvrdjava“. Kada bi naša muslimanska inteligencija radila po propisima islama i u duhu seriatskog prava, ne bi poput kakvih divljaka jurišala na moralnu tvrdjavu, koja je vjekovima izgradjivana, već bi bila oprezna i zašla medju neuki narod i naučila ga na prvome mjestu čitati i pisati, jer smo u pogledu pismenosti najzaostaliji medju našom braćom drugih vjera.

Da našoj školanoj gospodi, a osobito muslimanskoj nije stalo do narodnog napredka i kulturnog pridoznanja najbolje nam svjedoči to, što je izvan naroda i što drži šire narodne slojeve nižim od sebe, a sebe u svakom pogledu kao zelnju po vodi.

Dakle inteligencija nam ne valja, jer ne će da poznaje svoga naroda i jer ga neće da prosvjetljuje, već drži samo do svoje udobnosti i kićenosti, a nepokazuje niti polaže bilo kakva mara i volje za nutrinju i zdravnju čovjeka i duševne kulture ljudske.

Sada da vidimo kakve su nam bodže (dubovni pastiri) jesu li oni na svome pravome mjestu i u koliko shvaćaju i vrše svoj poziv. Hodže su nam u svakom pogledu nesuvremene i narodne, jer naučavaju i tumače islamsku nauku posve krivo, jer neshvaćanju današnjega vremena, a niti prilika i sredine gdje se nalazimo. Hodže su na krivom putu, kad neće da razumiju i prihvate ono seriatsko pravno pravilo u kojem stoji: „Zemanun tegajur ile, ahkamun tegajuri lazim olur“, što znači: „Promjenom vremena, treba i zakonske norme izmjenjivati i usavršavati“. Sve što god lko učinu proti hodžinskom narodnom i uzokom skvaćanju, oni ga nazivaju kjaširun (nevjernikom) i izdaju mu legitimaciju za džehen nem (pakao), kao da su pakleni

ključ u njihovim rukama, pa trpaju koga hoće i vade koga hoće, a neznaju da se ovakvim tumačenjem vjere mogu i njihove „svete“ noge okliznuli.

Takovo jedno skroz krivo mišljenje imaju gg. travnički muftija Numanagić i član Ulema medžlisa Abdurrezak u pogledu nošenja šesira. Numanagić je u bludnji, kad veli, da je obući šesir kjašur (nevjerstvo) a ne isputaje, da li je šesir znak i obilježje kršćanstva ili koje druge postojeće vjere, ili bezvjerstvo ili nezabožstvo. Kad drži da je šesir znak bezvjerstva, onda zaključuje da su kršćani i židovi nevjernici i bezvjerci, jer i oni nose šesire, a takovo svrstavanje je neosnovano i potvara na islamsku vjeru i uvreda za kršćane i židove.

Islamska pravna nauka svrstava kršćane i židove u grupu vjernika, a samo one, koji ne vjeruju ni u jednu obavljenu postojeću vjeru — u grupu (skupinu) nevjernika.

Da islamska vjera pravi razliku izmedju objavljenih vjera i bezvjerstva, dosta je navesti iz Kurana ove božije riječi: „La nuferrika bejne ehadin min rusulih“, što znači: „Bog ne pravi razlike izmedju božijih poslanika i objavljenih religija“.

Budući da islamska nauka ne pravi razlike izmedju božijih poslanika i objavljenih religija, smije li se jednom muslimanu, koji nosi šesir reći i suditi, da je kjašir (nevjernik) samo zbog toga što šesir nose kršćani i židovi i zbog toga, što je šesir njihovo vanjsko obilježje.

Da muhamed alehisselam nije amao trao kršćane i židove za nevjernike može se iz islamske povjesti vidjeti i iz mnogih kuranskih ajeta razabrati. Posljednji božji poslanik Muhamed alehisselam se je nad pobjedom kršćana veselilo i dozvolio da se muslimani mogu ženiti od kršćana i židova i iz njihovih ruku po njima zaklati meso jesti a od kjašira (nevjernika) im je i jedno i drugo na temelju Kurana zabranjeno.

Dakle iz islamsko pravne podjele kao i iz Kurana i povjesti islama, može se jasno dokazati, da islam pravi veliku razliku izmedju kršćana i židova s jedne strane i nevjernika i nezabožaca s druge strane.

Zato po momo mišljenju nošenje šesira nije nikakav kjašur (bezvjerstvo) a niti kakav vjerski grijeh već jedino prestupanje proti društvenih i to užih narodnih običaja.

Da li je muftiell i njegovom drugu poznata ona istinita i ničim neoboriva izreka iz islamske filozofske nauke: „Innalaho la janzuru ala suverikjum, bel janzuru fi kulubikjum“, što znači: „Zaista Bog ne gleda na vašu vanjštinu, nego gleda na vašu nutrinju i sadržinu“.

Da bi donekle razumili islam trebali bi mnogi naši dušobrižnici sa travničkim muftijom na čelu pobuhajati i slušati nekoliko godina još predavanja našega reis-el-uleme Džemaledin ell. Čauševića, na koga

se onako djelinjasto i bezvuzložno obaraju pa da ga tek onda uzmognu malo učelnije kritikovati.

Zalosno je, da se je u našoj Herceg-Bosni našlo nekoliko hodžica, koji nemaju ni pojma o islam-koj nauci, da onako žučljivo napadaju našega dičenoga reis-el-ulemu, a svoga vjerskog poglavicu, samo zbog toga što ne će da kaže, da je nošenje šesira kjašur (bezvjerstvo) i da odobri njihovo nazadno shvaćanje i pišanje u izdajničkom i odmetničkom listu „Irsadu“ (oko kojega se kupe podmitljive hodžice i izborni propali kandidati).

Pri zaključku ovoga mogla članka stavljam kao feslija travničkom muftiji g. Numanagiću i g. Abdurrezaku i njihovoj družini sljedeća pitanja, da mi jasno i bistvo odgovore:

1. Jeli musliman, koji nosi šesir postao kjašir (nevjernik) i zašto?

2. Da li se islam temelji na zdravom razumu ili na kojekakvim muftijskim riješidbama i podmitčenim osudama?

3. Jesu li kršćani i židovi kjaširi (nevjernici) i zašto?

4. Dali je čovjek čovjekom po nutrinji ili po vanjštni?
(Donji Vakuf).

Tahir Dautbegović.

Bezprimjerna drzovitost!

U radikalskoj „Državi“ od 30.4 t. g. br. 5., pročitali smo „pripisano“ od nekog Balde Crnkovića iz Novalje, kojim se na najdrzovitiji način napada na gg. Dra. M. Kožulu u Šibeniku i Emanuela Škunce iz Novalje, i to radi dopisa odštampalog u našem listu br. 63., dana 12 pr. mjeseca.

Istini na čast, izjavljujemo da nijedan od rečene gospode nije napisao, niti inspirirao taj dopis.

Drzovitost tog Crnkovića upravo zapanjuje. Napada ljude, koji mu prvi padnu napamet, radi starih grijeha porodice Crnkovića, koji su poznati i radi kojih se zgrozila cijela naša država.

Ta komu nije poznato, ono prozno umorstvo, počinjeno na jednom bijednom žandaru iz koristoljublja? Počinio ga je jedan Crnković sa ortacima-kriomčarima. Bez komentara navadjamo ovo, što je zagrebački „Hrvat“ od 19.8. 1921., u br. 411 donio:

„Stučaj ljude, da je jedan od žandara i to Frane Smoljanović pošao drugim putem i namjerio se na ladju punu ovaca, koje je Baldo Crnković smjerao pokriomčariti u Italiju. Uhođen na djelu Ivan Crnković ubije žandara, na što mu kamenjem glavu sveže, a oko vrata gvozdeni lanac i baci lješinu sa sidrom

teškim pedeset kilograma u more, nadajući se, da tijelo nigda iz dubine morske izaći neće.

No zločin se odkrio. Namjestu se našla utopljena ovca i kapa, a kad su ribari izmukli lješinu bili su uapšeni krivci, koji su i priznali svoj čin.“

Kada sin toga Crnkovića, nije krivac, zašto je onda bio osuđen po poroti na smrt na vješalima?

Što se pak političke hoje tog gospodina tiče, pripadnut ćemo mu da su Crnkovići mjenjali partaje iz koristi, kao kameleon boje. Po priznanju samog učitelja I. Crnkovića, oni su pripadali najprije hrv. puč. stranci, zatim su bili Jugoslaveni i pristajali uz demokratski program, a napokon su postali radikali i to nakon osude Ivana Crnkovića na smrt. Tko im može poreći, da to nijesu činili iz ideala?!

I ovakovi se ispršavaju i razmeću patriotizmom. Zaboravljaju, da voće ne pada daleko od stabla. Ovakovi se nabacuju blatom na čestite ljude, bez znati da li u stvar ulaze.

Taj čovjek se hvasta sa svojim radikalstvom, a to je i jasno, jer svaka ptica svomu jatlu leli, a radikalšina je simbol zloće i korupcije, koja je jedina u stanju da ispasta i u svojoj nečistoj vodi opere avake pa i ovakove grijeha.

Ovo smo smatrali svojom dužnošću izložiti, a g. Škunce i otusni g. Dr. M. Kožul, učinit će svoju.

Uredništvo „Dalm. Hrvata“.

Naši dopisi.

Murter, 2. 5. 1924.

I ovdje se je osnovala organizacija hrvatske seljačke republikanske stranke. Cijelo selo, izuzev desetak plaćenih poturica organizirano je u HRSS. Ovi pretežirani policijom douskivaju i tuže policiji našu čeljad bez ikakvoga razloga. Tako je nazad dvadesetak dana bio tužen policiji u Šibeniku, Juraga Ante Ilijin, da je klicao Radiću. Bio je pozvan na policiju, a famozni šef, hoće da se i u zadnjim časovima prije odlaska proslavi, pak Juragu bez ikakva razloga, osudi na 4 dana zatvora. Nadamo se ipak da će starija vlast u toku, tu osudu uništiti.

Vrlika, 27. 4. 1924.

Doći će pir na Lopar! Nakon što je bio otpušten dosadanji opć. upravitelj g. Ostojić, uprava općine je predana mješćanima. Istu je postavio pop (Gojko Sinobad. U ovom pretežno hrvatskom mjestu u upravu je imenovan samo jedan jedini Hrvat. Ostali su demokrati i radikali. Izmedju ovih imade dvojica poštenih i vrijednih radikala. Prvi je Milan Krivosija, osuđen 4.10. 1915. u 134/18 po § 14. L. D. Z. br. 218 od 7/8 1915., — na 5 dana zatvora i K 50 — globe. Drugi je Trivić Krstić, osuđen 10.8. 1917. Bl. 190/17, po §§ 197. 199. na 1 mjesec zatvora i osudom U 140/17 po §. 18. br. 1 C. D. 261/16 na 350 kr. globe.

Drugičije i nije moglo da bude, jer ne bi odgovaralo duhu režima.

P r a v i
Schicht-sapun s markom „Jelen“ bio je već prije 60 godina poznat kao najbolji i najizdašniji sapun za pranje. Pazi na ime Schicht i marku „Jelen“!

Političke vijesti.

Dopisniku „Novog Doba“. Nebrojeno puta smo preputili i nisimo se htjeli osvrnuti, na nepravilno, i nekorektno izvješćivanje dopisnika „Novog Doba“ u rubrici *«iz Šibenika»*. Nismo se obazreli, na iskrivljene vijesti, koje su naučnice iste žrtine, da *«hrvatski Šibenik»* bude prikazan svakakvim, samo ne hrvatskim. P. ezirou smo prešli preko notica, u kojima se, za nasladom iznosilo, sve što je protiv hrvatsstvu, te Hrvatima, kao pojedincima, a u zvijezde kovalu plaćenike i slugane režima i slavilo policiju, koja je batinala Hrvate i zato bila na zatvor osuđena. G. dopisnik, koji se rado hvata svojom objektivnošću, nije našao za nužno da in osudu pripioji javnosti, ali je za to pobrazio, da, unapred određeno, rješenje policije javi i pohvali policiju. — Ispade, tučnjave, pucaanje iz revolveta, teške tjelesne ozljede, učinjene po plaćenim oružjima školskih banditima, predvođenim po pijanici Kessleru, uvijek je taj gospodinu mudro i oprezno prešućivo.

Smatrali smo da je zvišeno na sve ovo reagirati, jer je našoj javnosti istina i o nako poznata, kao i to, da se sve to u „N. Dohu“ drlja samo, da se ispune stupci i zaslužni honorar.

Ali preko vijesti, da su tobože članovi uprave, Hrv. pj. dr. „Kola“ izjavili da im je „neprijatno samo, što se njihov dolazak pokušao zloupotričiti u kojekakove stranke ispade“, nemožno nikako preći. — To je prosta mistifikacija, jer stvar stoji ovako: Hrvatski Šibenik je sa odusjevijem i ušehćenjem, dočekao svoju hrvatsku braću Do 4000 Hrvata se sleglo na kolodvor pri dočeku. Hrvatska duša je progovorila. To je bilo pravo hrvatsko slavlje. Saka naručenih plaćenika, protežirana policijom, pokušala je odmah, da bi dala drugi karakter dočeku, ali se pri prvom pokušaju razbježala, kao ovce pred lavom, ispred odusjevijene ali ozbiljne hrvatske mase. Sve pripreme, doček, zabave, izleti, sve je to bilo u *«hrvatskom stilu»* u Šibeniku bogme, drugčije nije ni moguće. — „Kola“ je također čisto hrvatsko društvo. Oko 60 od 68 članova su čisti Hrvati, pristaje hrv. narodnog pokreta — „Kola“ je u svoje vrijeme probudio hrvatsku svijest. Ono to i danas čini. Dopisnik „N. D.“ kaže mislija „Kola“ je kulturna i nosi nacionalni biljeg. — To i mi kažemo, „Kolaši“ su si ovi hrvatskog naroda, i kao takovi, oni i služe hrvatskom narodu.

Pa sve kada bi netko od „Kolaša“ bio i kazao, ono što tvrdi dopisnik „N. D.“, to se je odnosilo na onu šaku naručenih izazivača. Uprava „Kola“ se je mjesec dana prije svoj dolazak obratila Hrvatima. Hrvati su se tim posjelom smatrali počašćeni, pak su dočekali i počastili svoju braću, onako, kako to mogu i znanu šibenski Hrvati. Sani „Kolaši“ su pripovjedali, kako im je Šibenik priredilo, najljepši i najoduševljeniji doček.

Ovo je sve vidio i za sve ovo vrlo dobro znade dopisnik „N. Doba“. Čemu onda zvučnoleno i mistificirana pisanija?!

Značemo da je „Novo Doba“ poznato, kao najreakcionarniji list u ovoj zemlji, a sada je utvrđeno, da je i njegov šibenski dopisnik reacioner.

Do šibenskih je Hrvata, da ne potpomažu i ne čitaju ove reakcionarne i protuhrvatske novine.

Kongres Zemljoradničke Stranke u Sarajevu započeo je na 30 p. mjeseca. Prihvaćene su razne rezolucije, kojima se pozdravlja ulazak hrvatske seljačke republikanske stranke u skupštinu; osuđuje brautočibilački rad Pašić-Pribičevićve vlade i preporučuje prelazi preko prijatelje, koje je Pašić uputio opoziciji na zboru u Bjelini. Na koncu je kongres izjavio da će podpirati rad opozicionog Bloka protiv današnjeg režima — oligarhije i korupcije.

Novi progoni radnika. Policijske vlasti u strahu, da se progromaja ne proglase u Šibeniku sovjetske republike za čitavu državu, uapsile su par radnika. Corpus delicti jest jedan prvomajski *«centurirani»* letak, kakvi su se u Austriji mogli da dijele na milijune. I ko ovo pročita, pomisliće će, da su ovi jadnici, kad ih se već htjelo da apsi, bili u zatvoru zadržani na duže do večeri prvoga maja. Kad tamo, a oni bivaju sudjeni na čitav mjesec dana policijskog za-

tvora, i to po domaćem izdajstvu Bacheve patente. O to će starog austrijskog apsolutističkog reacionarca, starca Baha, opravdati pred bogom, koji će ga da oslobodi pakla, kad mu dokaže, da dolje negdje na zemljinoj lopti ima zemlja, gdje se patentna, radi koje je on proklet, od njegovih maksimalnih 14 dana maksimalna na čitav mjesec dana. I bude li se samo kod toga ostalo! Još će Bach da prema drugim grješnicima bude blažen i svet. Zaista, tome se nije nikad nadao. I tako Bach od paklenika postit će rajnik. Jedino što ga sada neizmerno žalosti jest, što su se po njegovoj smrti degenerisale njegove patente, pa ih se on, s toga, odriče i stidi, što još uvijek nose njegovo ime.

I zaista, u crnim danima pokojne Austrije po Bachovoj se patenti mogla da pretrpi kazan najviše od 14 dana, dok se ona u n.šim bijelim danima diže na čitav mjesec dana. Pa da mi ne napredujemo!

U onim se crnim austrijskim danima pred žandarmskim nosovima, a ti bijahu obilati, iz svega grla vikalo: *«Dolje Austrija!»* i slično, i kazna se obično penjala od 2 do 8 dana; danas se ne više ništa, i baš za to, valjda, što se ništa ne više treba odasjesti mjesec dana u zatvoru.

Gradske vijesti.

Proslava Zrinskih Frankopana. Na 30 prošlog mjeseca, Jugoslavenska Matica priredila je proslavu 263 godišnjice hrvatskih mučenika Zrinskih i Frankopana. U 10 sati u jutro bila je svečana glagolska misa u stolnoj crkvi. Prisustvovala su sva društva, civilne i vojničke vlasti sa jednim odredom morarice. Nakon mise povorka je krenula obalom do pred hotel „Krkka“, gdje je g. Kristić tajnik Jug. Matice iscrpio prikazao, život, borbu i radojublje naš hvaleni prota njemačkoj nadozi.

Poslje podne, „Dječak Udrženje“ mjesne preprandije priredilo je u pomen narodnih mučenika prigodnu društvenu zabavu. Na večer je bila svečana akademija u Klnu „Tesla“, kojoj su sudjelovali Filharmonija, Sbradija, diletanska sekcija „Hrv. kul. narodnog saveza“ i hrvatskog sokola. Prostoje Klnu su bile prenatrpane, a uspjeh, zaslugom marnog odbora Jug. Matice nadmašio je sve dosadašnje.

Organizacija HRSS. Kroz zadnjih mjesec dana u šibenskom kotaru, osnovano je 8 organizacija Hrvatske Seljačke Republikanske Stranke.

Narod u sjevernoj Dalmaciji uža sve to, što ga režimlje sve više tlačie i teroriziraju, listom se probudjuje i osvješćuje, te hrlu u redove hrvatskog narodnog pokreta. To je dostojan odgovor na najveštnu politiku, „gvozdena ruke“.

Uprava Kupališta „Jadrinja“ svojski se zauzela oko podignuća i unapređenja ovog našeg divnog Kupališta, kojem nam daleko nema premica. Tako će nastajnih dana započeti izgradnja, 20 novih betonskih kabina od kojih je 13 već sada privatnicima prodaou.

Progonstva policije. Prigodom dočeka Hrv. pj. dr. „Kola“ iz Zagreba, bilo su uapsjena dva hrvatska omladinca, samo zato jer su klicali „Živio Radić!“ Radi istog razloga, sudradan je bio uapsen i treći omladinac.

U večer, za koncerta, iz četvrtie tačke, bio je proračunano izazvan po policajcu Careviću g. Josip Drezgu, — dok je ovaj išao da se prema utanačenju sa g. Direktorom Ježinom dogovori sa upravom „Kola“ glede davanja „matinee“ — te bez ikakva razloga predveden na pol. stanicu, gdje je bio zadržan i puna sata. — Prisutni, sve vlasti i građanstvo, doznajući za ovaj bezrazložni postupak, osuđili su policajca Carevića, koji je po nalogu starijih, pustio g. Drezgu na slobodu. — Već u jutro, pri dočeku „Kola“, Careviću je upustovao g. Drezgu. — Javno je mišljenje u gradu, da je Drezgu prihva-

tio izazov i da nije imao pameti i hladnoće i za se i za policajca Carevića, da je moglo doći do velikih nereda, pa i do krvoprocjela. Eto, komu je predano čuvanje reda i mira! Tko bi snosio za sve to posljedice i odgovornost? Skrajnje vrijeme, da se tomu doskoci!

Našeg prijatelja i sumišljenika g. Josipa Nukića, zadelsia je obiteljska nesreća. Mala kćerčica, anđelak od 16 mjeseci, nakon teške bolesti, preselio se na bolji svijet. Čestitaj obitelji naše iskreno sautešće.

Upravitelj mjesne preprandije prof. g. Grgić, koji je natrag mjesec dana bio umirovljen, preselio se iz Šibenika u svoje rodno mjesto, u Vranjicu kod Solima. Kao nastavnik i upravitelj odslužio je punih 43 god, a u svom revnom radu, stekao je mnogo štovatelja i prijatelja.

Proslava 50 godišnjice smrti Nikole Tommasea. Doznajemo da je ova proslava inspirirana sa strane samog Mussolinija, preko beogradske vlade. Naša vlada, kao vjerna saveznica, požurila se odmah, da preko svojih organa ispunii želje svoga „vjernog prijatelja“. Za to su sve vojničke i civilne vlasti prisustvovala zadušnicama u stolnoj crkvi, kao i večeranjem predavaanju u sokolskim prostorijama.

Mjesni Talijani, su to pokušali izabiti u nacionalne svrhe pa su do jednog zadušnicama prisustvovali. Zatražili su dapače, da za njih budu održane posebne zadušnice. Naručili su dapače i konferencijera iz Rima za ovu prigodu. Općina je u ime grada položila vijenac sa narodnom trobojku na podnožje sponenika N. Tommasea. To Talijanima nije bilo po čud, pak su oni položili na sponenik drugi, lovor vijenac sa crnom vrpcom, koja ima značenje, kako je tobože Šibenik pod tuđim ropstvom.

Hrvatski Šibenik je sve to dobro prozreo i nitko od građanstva nije zadušnicama prisustvoovao, jer je i ovom prigodom uvidilo, da je najholje uklanjati se svakom doticaju sa ovakovim „prijateljima i saveznicima“ koji su našom podjarmljenom braćom varvarski postupaju.

Rasejpe u mjesnoj „Orjuni“ je gotova činjenica. Učeda omladina, koja odobrava i simpatizira pravi politiku bratskog spuzovanja g. Ljube Davidovića, odvaja se od ono pet šest orjunskih plaćenika, koji odobravaju tušilačku i terorističku politiku velikosrbina Pribeča.

Lovačko udruženje imulo je u prošlu nedjelju svoju glavnu godišnju skupštinu u prostorijama Sokola. Odlučeno je da se neke naše predjele pošumi i da se punta „Ostricn“ ogradi za rezervirano lovište. U novu upravu izabrani su gg. J. Dulibić, M. Šušec, L. Milić i B. Iljadica.

Iz općine. Uprava naše općine izdala je svečani proglas za proslavu 60 godišnjice smrti Nikole Tommasea, dočim prigodom proslave narodnih mučenika i hrvatskih velikana Zrinskih i Frankopana nije izdala nikakvog proglasa. Pitanje je zašto naša općinska uprava, gdje god može zazire od hrvatsva.

Sjemenistari VII raz splitskog sjemeništa pod vodstvom od vodja ravnatelja pred. Don Vinke Fulgosa, bili su u sruđu u našem gradu, posjetili gradske znamenitosti, te se su u večer isloga dana povratili u Split.

Okružna banka održala je u prošlu nedjelju, dne 27 tek, glavnu skupštinu, na kojoj je potvrđena stara uprava, bez ikakve promjene.

Iz zemljoradničke stranke se šire glaslove, da će jedan od vodja uskočiti u demokrate, u drugi u radikale. Mi u to ne vjerujemo, i sva je prilika, da se te vijesti lausiraju sa stanovitim tendencijom, jer se najveći dio naših zemljoradnika, bori uz bok narodnog hrvatskog pokreta, dapače se je već dio već i organizirao u redove HRSS.

Premještanji. Kako nam javlja prijatelj iz Splita, kod policijskog odjeka u Šibeniku, uslijedit će ovih dana neočekivane promjene. Šef šibenske policije, komesar Nikola Carević premješten je kod splitske policije, a tajni detektiv Grgo Belamarić premješten je u istom svojstvu u Dubrovnik. Istodobno g. Čurković preuzeti će policijske agende u Šibeniku.

Promicateljni odbor protiv psosti i kletvi, sastavljen od protiv ličnosti u našem gradu, zakazao je sastanak za 4 svibnja od god u 11, sati pr. podne u dvorani „Sokola“, na koji su pozvane sve korporacije i društva, da se zajednički poradi kako bi se iskorenilo ovo ružno zlo i navika u našem gradu.

Lična vijesti. U četvrtak na večer protovao je pokraj Šibenika parobrodom Salona ministar P. P. kabineta D. R. Grizogono Nitko ga nije dočekao, nego jedan rodnjak i policajac Carević.

Banditi u akciji. Bivši vodja, akcione sekcije mjesne orjune, propalica Kessler, svako nekoliko dana doleti potajice u Šibenik, ostane jednu noć, te zatim opet izečne, onako kako je i došao. Svrlja njegovih eksterkurija, u kojima je policija redovno obavještena, jest noćno izazivanje mirnih građana u javnim lokalima i na ulici.

Taj noćni „lunak“ pred dvadesetak dana doletivši u Šibenik izazvao je ugledne i mirne građane u kavani „Krkka“, prijelio se korbačem, te sutra rano izečao.

U prošlu sruđu ponovno je ta propalica i varalica došao na večer u Šibenik te se odmah zdiružio sa ozloglašenim plaćenicima mjesne orjune i pokušao da u noći po kavanama izazivlje. Pošto nitko od prisutnih nije htjelo da reagira na ispade tih kukavelja, uklanjajuć se od istih kao od gube, oni se kasno u noći upustili preko grada, da pod zaštitom vlasti traže svoje žrtve. U tom lovu sreća ih namjeri, na nekoliko mjesne gg. akademičara u Varošu. Kaženo sreća za bandite, zato, što se nisu namjerili na druge šibenske umjesto akademičare, koji bi na tom zgodom bili načili reda ispravišiti im ledja, i tako im jednom za uvjek dokazali da Šibenik nije zgodan teren za izazivanje.

Banditi, kada su se namjerili na gg. akademičare ispalile salve iz revolveta. Jedan žandar čuvši pucnjavu i vidivši akademičare da bježe, zastavisti ih golim bodom u ruci, tražeći od istih da se legitimiraju i predaju oružje. Akademičari se legitimirale i dokazale da oni nisu pucali, već Kessler i družina, pa zatražilo od žandara da ga uapsi žandar im na to odgovori: *«Gospodine! Kada je Kessler pucao onda je druga stvar, ne smeta nama, a nije ga potreba apsitir»*. (Baš lijepo! šibencanima na ravnanje za buduće.)

Za ov j slučaj znanu vlasti, a osobito policija čiji je on saveznik i bez zaštite, koje, ne bi sigurno mogao ovo počinjati. Dapače policija je nakon ovoga učina bila o tomu i obavještena po akademičarima. Sasvim tim banditi niti su bili uapseni niti kažnjeni, pa niti tuženi. Naprotiv ako netko klikne Hrvatskoj ili Radiću, policija revno uređuje, apsi i sudi najmanje po 14 dana po carskoj patenti. Za što vlasti ovo žrpe? Ili je već započelo izborno krečevu?

Šibenski su Hrvati u pogledu ovakova postupanja sasvim na čistu. Oni će, kao znati, kako im valja postupati, sa nesrećama, koji po danu spavaju i skrivaju se, u ponoći traže, kakovu nemoćna žrtvu, iz busije. Oni će znati da se i sami dostojno brane, po pravu, koje im pristoji po prirodnom, božji i ljudskim zakonima. Branice se, ali posljedice i odgovornost, koje će neminovno u najkraće vrijeme iz te samoobrane proisti, već sada pripisaju vlastima, koje to pasivno gledaju ili čak i podupiru izazivače.

Dosta je! Rekosmo svoju.

Jelen-sapun. Nakon prevrata osnovala je tvrtka Georg Schicht, A. G. u Ausigu (Česka), koja je, kako je poznato, jedna od najstarijih i najvećih tvornica sapuna na evropskom kontinentu, u svima nasljednim državama bivše Austro-Ugarske monarhije, tako i u Jugoslaviji i to u Osije. koja tvornicu sapuna, svijeća i ostalih sredstava za pranje, u kojem je poduzeću u velikoj mjeri i naš domaći kapital uloženo. Poduzeće radi pod imenom „Jugoslavensko d. d. Georg Schicht“ sa sjedištem u Zagrebu i sagradilo je u Osijeju najmodernije uređenu tvornicu, te je u stanju svim zahtjevima udovoljiti.

Sada se dakle i kod nas proizvaja već odavno poznati i najbolji *«Jelen»* sapun u predratnoj kakvoći, koji se u mnogih nastoj potvrditi, koji je ali u svojoj dobnosti i izdašnosti nedostiživ.

Stoga se poštovanim domaćincima u vlastitom interesu preporučuje, da pri kupovanju sapuna za pranje uvijek paze na ime *«Schicht»* i marku *«Jelen»* i da svaki drugi proizvod odbiju, koji se nastoji pod imenom Schicht, a bez oznake „Jelen“ podmetnuti.

Današnji oglas daje u tome smjeru potrebno razjašnjenje.

Iztlav. i odg. ured. Medić Niko.
Tiskar: Pučka Tiskara — Šibenik

Traži se podesan stan, vrsina najma nuzgredna, obratit se upravi lista.

1-2 motorna čamca

ili ovakovo dobro iduće poduzeće, traži se za kupnju ili zakup. Svrši služeće prijave o prikladnosti smještaja za event. osnivanje, bit će dobre naplaćene. Njemački ili talijanski dopisi pod „Motorboote 9838“ an Annonzenexp. Piras, Teplitz-Schönau, Tschechoslowakei.

MATE PRGIN -- ŠIBENIK

Veliki pribor šešira i sagova
domaćih tvornica.

Trgovina mješovite robe.

Jugoslavenski javni bilježnik
u Sjevernoj Americi.

PETAR REŠKOVAČ

1526 age St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Zastupan u svima ostavinskim i inim poslovima i razpravama. Utjerivam oštete za Vaše nastradale i poginule u Americi, kao i osmrtnine za umrle u svim slučajevima. Izrađujem sve pravne i ine dokumente za sve one, koji žele doputovati u Ameriku, ako u Americi imadu svoje rodbine, koja će se za njih pobrinuti. U svakom slučaju izvolite se obratiti na mene. Toplo se preporučam zainteresovanoj narodu.

Foto Pax

Zavod za umjetno slikanje,
povećanje reprodukcije slika,
izradbe sa uljem, aquarel, i
pastel bojama, tuš i kreyton.

— ZAGREB, ilica 35. —

JOSIP DREZGA - ŠIBENIK

Brzjavni: DREZGA ŠIBENIK.
Telefon inter. 38.

VELIKA PRODAJA u žitarica-
ma i kolonijalima,

Prodaja: Sećera, Kave, Pirinča, Sa-
puna, Gradjevnog materijaa, Nafta,
Benzina. Mašinskog ulja.

SVE UZ CIJENE KONKURENCIJE.
Autogarage.

Narudžbe se obavljaju sa vlastitim
prevoznim sredstvima:
motornim ladjama po moru, teretnim
automobila po suhu.

Export vina, ulja i rakije na malo.

Dragutin Šeppek, Zagreb

Prilaz 35. Prilaz 35.

Vlastiti proizvod svih vrsti

„LIMENKA“

za lak, lirnajs, terpenting ulje, petro-
leum, kandite itd.

Patentne limenke za uljene boje itd.

Oglasujte vašu tvrtku u

„DALM. HRVATU“.

Odlikovana Voštarnica
DIPLOM. PEČLAR **GRO ČULAR** VOŠTARSKI MAJSTOR
ŠIBENIK

IZRAĐUJEM:
sve vrsti svijeća, duplira, uskrasnih
stojnica (cerca) sa svim urešenim zna-
kovima, iz prvorazrednog voska,
brzo i solidno.

PRERADJUJEM:
prama želji sve vrsti svijeća iz vo-
štanih ulomaka i okapina.

PRODAJEM:
finog vrcanog **MEDA** naravnog sa
mog uzornog pčeliujaka, na malo i
veliko. Med je vanredne ljakovitosti za
plućne bolesti, gripa, prsa, prehlade itd.

KUPUJEM:
sve vrsti voštanih okapina, ulomaka
i futog voska
Sve uz povoljne otkone!

Opletene bocune
(demižone) u svakoj
količini od 3 do 50 li-
tara razaslijem poštom
ili željeznicom uz naj-
jeftinije cijene. Veliki izbor sta-
klene, porculanske i luksusne robe.
STAKLENE PLOČE svake vrsti,
brušena i nebrušena **OGLEDALA**.
REX i **ULTREFORM** boce i lon-
čice za ukuhavanje voća preporuča
Staklana VJ. FRANZ, Zagreb
Jelačićev trg. 7.

Svi Hrvati, nek se služe kod onih, koji oglašuju u „Dalm. Hrvat“.

Netreba popravka!

Netreba popravka!

19 Novi Izum 24**Vinogradari i Trgovci »Pozor«**

Našavite si s mjesta Zora štrocaljku proti peronospero, kao što i Zora Sumporača proti vjildima.

ŠTRCALJKA ZORA jest gradjena iz jakog bakra i mjedi. **BEZ GUMA**, na vendile, baca galicu u magli nepre-
stano 3 MINUTE, a svi djelovi su izvana. Jamči se 10 god.

ZORA SUMPORAČA mješa zrak sa sumporom u posebnoj djelu konstrukcije u sumporači, a radi tako povoljno
da može jednim posve takvim pritiskom na polugu osipati čitavu jedna lozu. Ista jest hidronički zatvorena te
neraspije niti najmanje sumpora. Jamči se 10 god.

Dopise molim alati kao i narudžbe izravno na

DRAGUTIN ŠEPEKA

Prilaz 37, ZAGREB.

PUČKA TISKARA

PRIMA NA IZRADBU
SVAKOVRSNIH - -
- - - - TISKANICA.

„DRINA“ najbolji sapun

Proizvadjia slijedeće specialitete:

SAPUN

MARSEILLE bijeli i žuti
DRINA extra žuti
ZELENI BARI

Tražite odmah naše izvanredne ponude

Cijene umjerene — Poslužba tačna — Pakovanje u sanducima — Solidnim trgovcima prodajemo na Isplatu uz priček

„DRINA“ tvornica sapuna i svijeća d. s. o. j. u Šibeniku.